

Erityisluokanopettajat Terhi Värri ja Minna Sipi Järvenperän koulun erityisopetuksesta kokeilivat Taikofonia.

Taikofon Therapy käytössä Järvenperän koulun erityisopetuksessa Espoossa

Erityisluokanopettajat Terhi Värri ja Minna Sipi Järvenperän koulun erityisopetuksessa etsivät uusia välineitä opetukseen. Materiaalia he työstävät itse ja sitä on koko ajan kehitettävä lisää. He olivat nähneet esitteen Taikofonista ja Terhi oli nähnyt Taikofonin vilaukselta toimintaterapiatilanteessa. Nyt he halusivat kokeilla, miten Taikofon toimisi ja sujahtaisi opetustilanteisiin.

Terhin ja Minnan oppilaat ovat vaikeasti kehitysvammaisia ja autisteja. Opetus tapahtuu toimintalueittain. Oppilailla on paljon erilaisia aistiyli- tai aistialiherkkyksiä. Osalla lapsista on myös liikuntavamma tai näkövamma. Kaikilla lapsilla ei ole puhetta käytössä vaan kommunikointi tapahtuu kuvien ja viittomien avulla.

Mikä Taikofon sitten on?

Taikofon on uusi tapa kuunnella musiikkia, äänikirjoja sekä pelisovellusten ääniä kaikilla aisteilla. Taikofon ei ole kaiutin, vaan sen sisällä on värähtelevä soitinyksikkö,

josta ääniaallot kumpuavat. Tästä syntyy Taikofonin pinnalle väräilevä tuntuma, jonka aistii iholla ja syvemmälläkin kehossa. Tätä kokonaisvaltaista äänen aistimista kutsutaan myös kehokuunteluksi. Äänisisällön voi vapaasti valita omalta mo-

”Äänen aistimista kutsutaan myös kehokuunteluksi.”

biililaitteelta, jossa on bluetooth-yhteys, esim. Spotifysta, YouTubesta, nettiradiosta, tablettisovelluksista tai lataamastasi musiikista. Taikofonia on nyt kehitelty pari vuotta Flexound System Oy:ssä.

Terhin ja Minnan kokemuksia Taikofonin käytöstä

Taikofon on ollut mukana aamupiirissä. Se kiersi lapselta toiselle ja lapset odottivat innolla vuoroaan, jotta saisivat rutistaa Taikofonin syliinsä ja tuntea viikonpäivälaulun kehollaan. Levotonkin lapsi pysähtyi paikalleen kuuntelemaan ja tuntemaan päivän aloitusta, kertoi Terhi. Molemmat opettajat totesivat, että Taikofon on helppo- ja monikäyttöinen laite. Tekniikan oppi nopeasti ja ongelmia sen käytössä ei tullut esille. Myös laitteen käsittely onnistui sellaisiltakin avustajilta, jotka epäilivät teknisiä taitojaan. Minna kertoi, että Taikofonia on tarpeen mukaan voinut käyttää lapsen rauhoittamiseen tai aktivoimiseen. Äänisisällön valinta on myös oleellinen asia. Paljon bassoa sisältävä musiikki antoi huomattavasti enempi sykkettä. Näkövammainen oppilas pääsi musiikin sisälle fiilistelemään ja nautiskelemaan erilaisista tunnelmista ja rytmeistä. Terhi taas kuvaili, että oli hienoa huomata, miten lapset rauhoittuivat ja heidän keskittymiskyynsä parani, kun tietoa tuli useam-

”Oppilas pääsi musiikin sisälle fiilistelemään ja nautiskelemaan erilaisista tunnelmista ja rytmeistä.”

Tablettilaitteiden käyttö monipuolistui Taikofonin kanssa.

man aistin kautta (kuulo, näkö ja tuntuma) esimerkiksi muistipelissä iPadillä, kun eläinten äänet yhdistettiin kuvaan.

Tablettisovellukset käytössä

Tablettilaitteiden käyttö monipuolistui Taikofonin kanssa. Molemmilla opettajilla on iPadit käytössä ja niistä on löytynyt monia sovelluksia opetuskäyttöön. Minna oli kokeillut Book Creatoria ja laittanut iPadille kuvakkeet KYLLÄ ja EI vastauksia varten. Kun lapsella oli Taikofon sylissään ja hän pääsi vastaamaan sovelluksen avulla opettajan kysymyksiin, niin lapsi sai kokea olevansa enemmän läsnä tuntiessaan vastauksen värinän sylissään. Terhi oli käyttänyt Angry Birds POPia käden ja silmän yhteistyötä harjoitellessa. Samalla oli opeteltu värejä, samanlaisuuksia, erilaisuuksia, suuntia jne. Angry Birds POPin loistavat äänet motivoivat lapsia yrittämään aina vaan uudelleen ja taikaa pelaamiseen oli tuonut aistittava tuntuma Taikofonin pinnalta pallojen poksahdellessa rikki.

Sopisiko Taikofon nukkumisongelmiin?

Erytysluokan oppilailla monella on nukkumisongelmia. Nukahtaminen vie paljon aikaa ja lapsi saattaa valvoa ja herätä monta kertaa yössä. Yksikin isä kuvasi, että heillä pauhaa veden lorina yöstä toiseen, jotta lapsi nukkuisi, kertoi Terhi. Lapsen yövalvomiset rassaavat koko perheen jaksamista. Terhi oli perheen kanssa ideoinut, että Taikofonin kautta äänisisällön saa niin hiljaiseksi, että se ei häiritse koko taloa. Ja Taikofonin voi antaa unileluksi, joka luo turvallisen olon joko rauhallisen musiikin tai luonnon äänien kautta.

Lasten ensireaktiot Taikofonista

Suurin osa lapsista oli heti tykästynyt Taikofoniin. Muutama lapsi oli suhtautunut varauksella. ”Uskaltaisikohan tuohon koskea? Mikä sen sisällä on? Vähän kyllä pelottaa.” Näin kuvailivat opettajat lasten ensireaktioita. Terhi pohti, että äänille arat ja pelokkaat lapset saattaisivat myös siedettyä Taikofonin kautta esim. koiranhaukunnalle tai imurin äänelle.

Terhin ja Minnan ideariihessä syntyi myös ajatus, että luokassa pitäisi jokaisella oppilaalla olla oma päällinen tai suojaaliina Taikofonille. Säästyisi näin pesuhommilta. Nyt oli käytetty muovitettua kangasta tarvittaessa Taikofonin päällä, mutta se meni helposti kurttuun tai ei pysynyt paikallaan, kun lapsi liikkui Taikofonin kanssa.

Biophilia

Terhi ja Minna suunnittelivat myös jatkokokeiluja Taikofonin kanssa, koska heidän koulussaan on meneillään pilottikokeiluna Biophilia-opetushanke, jota vetää musiikinopettaja. Biophilia on Islantilaisen muusikon Björkin käynnistämä hanke, joka tähtää uudenlaiseen oppimiseen. Biophilian tavoitteena on innoittaa lapsia tutustumaan omaan luovuuteensa oppien samalla tuntemaan musiikkia, luontoa ja tieteitä uusien teknologioiden välityksellä.

Mielenkiinnolla jäämme seuraamaan, sopiiko Taikofon tähän menetelmään.

■ Teksti ja kuvat Mirja Linjama, Toimintaterapeutti

Taikofon sopii nukkumisongelmiin, sen voi antaa unileluksi.